

# FŐVÁROSI ÜGYEK.

## A főváros husélelmezése.

Szeptember hónapja mindig kritikus időszak a nagyvárosok közéletében. Ilyenkor, mintha vezényszóra történnék, egyszerre megdrágul a legtöbb fontos fogyasztási cikk, a hus, a tej, a kenyér, a főzelék és egészen természetesen a szén is, a mely a viláért sem maradna ki a sorból. Az általános drágulás azután maga után vonja a fölajduló fogyasztók mindenféle akadémikus értékű szervezkedését, a minek természetesen igen sovány szokott lenni az eredménye. Ilyenkor tartják a mindenféle drágasági ánkétet, külön az egyes élelmi- és más cikk áremelkedésének megvitatására.

Tavaly ilyenkor már Budapesten is megkezdődött az ánkétezés. Most mély csöndesség üli meg a magyar főváros vezető köreit. A Városházán, az illetékes ügyosztályban még mindig mintha a kánikula mély álmát aludnák, a melyet nem bir megzavarni az a riasztó hír, hogy *Budapesten* már az *élőmarha* kilójáért is 120 fillért kell fizetni, míg *Bécsben* a prima hus kivételes ára sem több 126 filléernél. A budapesti minőség azonban mélyen alatta áll a bécsinek, s hozzá kell még venni, hogy *Budapest* az elkobzás veszedelme nagyobb, mint *Bécsben*, a paritás tehát a magyar fogyasztó kárára fölbomlott. Hogy ez mennyire természetellenes, fölösleges magyarázni. A magától értődő ugyanis az lenne, ha a termelés színhelyén, vagyis nálunk, lenne olcsóbb az ár és nem ott, a hol az árat a szállítás rizikója és költsége is befolyásolja.

Annál csodálatosabb tehát, hogy a hatóság passzív hallgatással honorálja a fővárosban a husár legutóbbi tetemes emelkedését, a mely pedig már minden háziasszonyt kezd kétségbe ejteni, mert ott tartunk, hogy olyan egzisztenciák is, a kik évi három-négyezer forint jövedelemmel rendelkeznek, (milyen kevés van pedig ilyen!), kénytelenek valósággal leszokni a rendszeres husevésről.

A budapesti csönddel szemben bezzeg elevenen mozgolódik a kedvezőbb helyzetű osztrák főváros. De eleven, elszánt és elkeseredett a husmozgalom a gazdag *Németországban* is, a hol parlamentben teszik szavá a kérdést, kormánynyilatkozatok hangzanak el. Ma ugyyszólván az egész német közvéleményt az foglalkoztatja, hogy a marhahus nyomában immár a sertéshus is megdrágult. Egymást érik ott a törvényhatóságok tiltakozó ülései. Berlin, Drezda, Köln, Nürnberg, Bréma, Königsberg és a többi német város képviselőtestületei foglalkoztak, avagy fognak foglalkozni a husdrágaság orvosszerit felsoroló javaslatokkal. Berlinben ezen a héten hetvenhat szociáldemokrata gyűlésen tárgyalták a kérdést, s a bajor képviselőházban már interpelláció is hangzott el, melyre a belügyminiszter kimerítő választ adott.

*Bécsben* is volt hus-ankét az elmúlt hétfőn. A

bécsi polgármester hívta erre a napra egybe a bécsi mészárosok, hentesek, állatkereskedők, vad- és barmfikereskedők képviselőit, hogy a helyzetről tárgyaljon velük és keresse az orvoslás módját. Ezen a vitaülésen Mayer Konstantin dr., Bécs város közéletmező ügyosztályának vezetője előadta, hogy az áremelkedés a fölthajtás csökkenésében leli magyarázatát. Ennek azonban ellentmond az a körülmény, hogy Bécsben a sertés ára is emelkedett, bár a fölthajtás 10—40 százalékkal nőtt meg. Csak a silány állat husa nem drágult meg Bécsben.

A császárváros idegessége mellett azonban mit kellene csinálni nekünk, ha meggondoljuk, hogy nálunk a silány minőségű hus is megdrágult? Megdrágult pedig a fölthajtás kedvező volta ellenére! A hivatalos jelentésekből ugyanis tudjuk, hogy az elmúlt héten fölthajtottak 2677 darab szarvasmarhát, 1712 darab borjut és 1674 darab juhot. Vagyis a marhabehozatal többete 248 darab, a borjué 5 darab volt. Csak a juhfölthajtás volt 69 darabbal kevesebb. Az igaz, hogy a múlt csütörtöki marhavásár anyaga silány, a megelőző hetinél is silányabb volt. Hozzájárult ehhez még sok apróbb zavaró körülmény, mely a vásár menetére befolyással volt, s melyet a hatóság energiájával igazán rendjén lett volna megrendszabályozni. Ilyen nehézség például az is, hogy Guttman Jakab, a főváros széna- és takarmányszállítója hiányosan teljesíti szerződéses kötelezettségét. Nemcsak az elmúlt két hónapban nem tudott a fővárosi állatvásárterekre fölthajtott állatoknak elegendő szénát szállítani, hanem most, új szerződése értelmében sem képes a kikötött raktármennyiséget az állatforgalom rendelkezésére bocsátani.

A kis, már-már megszokott kalamitásokhoz azonban nemsokára sokkal komolyabbak is fognak társulni, a mik alapján fogják megrendíteni Budapest husélelmézését. Az elmúlt évekkel ellentétben a bajt az idén nem a takarmányhiány fogja előidézni, a min oly előszeretettel szokott lovagolni némely élelmiszeruzsora, a mely éppen most vonult föl a börze piacára is, a *Balkán-államok takarmánykiviteli tilalmáról* elterjesztett álhírek képében. A takarmány az idén igenis, nem fog zavart okozni. A földmivélsügyi miniszter legutóbb közre adott beszámolója szerint a takarmánynemű az idén jó közepes eredményt adott, s az esőzés ország-szerte fölűdítette a legelőt. A budapesti hus- és tejszóra tehát az idén nem takarózhat a takarmányhiányról költött hírekbe, mint tavaly szeptemberben tette volt.

Sokkal fenyegetőbb baj leselkedik azonban a fővárosi husfogyasztóra a *husiparos munkásság küszöbönálló nagyarányú bérmozgalmában*. A budapesti husipari munkások ugyanis a minap népes szakgyűlést tartottak, a melyen azt igyekeztek megállapítani, hogy a husiparos munkások átlagos keresete 1908-tól kezdve máig megromlott. Négy évvel ezelőtt havi 140 korona volt és ma, bár az életföntartás terhe emelkedett, 120 koronára szállott le. A záróóra kérdése is rendezésre szorul. A gyűlés szervező bizottságot választott és ezt arra utasította, hogy a főnökökkel kötendő új szerződések érdekében indítsanak elszánt mozgalmat. A szervezett husiparos munkások tehát a közel jövőben nagyon fogják nyugtalanítani a husiparos munkaadókat, s a viszálykodás levét megint csak a nagyközönségnek kell majd meginnia, a melyre könyörtelenül rá fogják róni a hadviselő felek békekötésének sarcát.

Ilyen kilátásokkal megyünk neki az ősznek és a télnek és csak csodálkozni lehet azon, hogy ilyen sulyos helyzetben illetékes helyen oly közönnyel várják, míg a drágítás szervezett mozgalma a szervezetlen fogyasztó közönség nyakába szakad.